

PISM

POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH
THE POLISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

NR 28/2026, 26 MAJA 2026 © PISM

KOMENTARZ

Unia Europejska i Meksyk reaktywują strategiczne partnerstwo

Bartłomiej Znojek

VIII szczyt UE i Meksyku – pierwszy od 2015 r. – zorganizowany w stolicy tego państwa 22 maja br., służył odnowieniu strategicznego partnerstwa, które zostało ustanowione w 2009 r. Głównym pretekstem było podpisanie Zmodernizowanej umowy globalnej (MGA), która poszerzy – względem porozumienia będącego w mocy od 2000 r. – mechanizmy współpracy politycznej oraz zakres liberalizacji handlu i inwestycji. Ważnym impulsem do ożywienia unijno-meksykańskich relacji stała się polityka administracji Donalda Trumpa.

Co wiadomo o okolicznościach szczytu i oczekiwaniach stron?

Przerwa w spotkaniach UE i Meksyku na najwyższym szczeblu była m.in. rezultatem przedłużających się negocjacji nowej umowy globalnej (rozpoczęły się w 2016 r. i zakończyły dopiero w styczniu 2025 r.) oraz szerszych rozbieżności politycznych w relacjach unijno-latynoamerykańskich, m.in. w sprawie Wenezueli oraz wojny rosyjsko-ukraińskiej. Ożywieniu współpracy wyraźnie sprzyja kontekst protekcyjnej i agresywnej polityki administracji Donalda Trumpa. Szczyt miał być demonstracją przewagi relacji, których podstawą jest partnerstwo, przywiązanie do współpracy wielostronnej i wspólnych wartości, w tym porządku opartego na prawie, kontrastujących z podejściem Stanów Zjednoczonych. Obszerna lista tematów szczytu obejmowała kwestie, które mają duże znaczenie lub są źródłem napięć w relacjach Meksyku z USA, m.in. migrację i zwalczanie przestępczości zorganizowanej. Odnowienie unijno-meksykańskiego strategicznego partnerstwa jest przejawem dążeń obu stron do dywersyfikacji sieci partnerów politycznych i gospodarczych oraz wzmacniania pozycji międzynarodowej. Dla Unii ma to być kolejny sukces w

finalizowaniu negocjacji handlowych (po umowie z Mercosurem) i zacieśnianiu relacji z kluczowymi partnerami w innych regionach. Dla rządu Meksyku wydarzenie było okazją do wzmocnienia statusu państwa, a nowa umowa z UE może być cennym argumentem negocjacyjnym w ramach przygotowań do zaplanowanej na lipiec br. rewizji traktatu o USMCA z USA i Kanadą. Obu stronom zależało na zapewnieniu wydarzeniu najwyższego poziomu reprezentacji. Prezydentce Meksyku Claudii Scheinbaum towarzyszyli liczni ministrowie jej rządu. Na czele unijnej delegacji stanęli przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen i przewodniczący Rady Europejskiej Antonio Costa.

Jakie były najważniejsze uzgodnienia szczytu?

Kluczowym rezultatem szczytu było podpisanie negocjowanej od 2016 r. Zmodernizowanej umowy globalnej (MGA) i Tymczasowego porozumienia handlowego (ITA). Ten drugi dokument jest kopią postanowień MGA, które należą do kompetencji wyłącznych UE. Jego wyodrębnienie ma ułatwić szybsze wejście w życie m.in. postanowień rozszerzających – względem obowiązującej od 2000 r. Umowy globalnej – zakres

KOMENTARZ PISM

liberalizacji handlu i inwestycji. Podczas szczytu strony zapowiedziały współpracę w ramach przywróconych lub nowych dialogów sektorowych, dotyczących m.in. zdrowia publicznego, bezpieczeństwa i migracji, energii i praw człowieka. Minister spraw zagranicznych Meksyku Roberto Velasco Álvarez i wysoki przedstawiciel UE Kaja Kallas podpisali list intencyjny w sprawie dialogu politycznego i strategicznego w sprawach globalnych – 21 maja odbyło się inauguracyjne spotkanie tego formatu. We wspólnej deklaracji końcowej strony podkreśliły, że odnowione partnerstwo ma mieć szerokie ramy obejmujące takie sfery, jak rozwój technologiczny czy walkę z nierównościami. Zobowiązały się także do zwoływania kolejnych szczytów co dwa lata.

Jakie są główne postanowienia Zmodernizowanej umowy globalnej?

MGA znacznie poszerza zakres liberalizacji współpracy handlowej i inwestycyjnej. Na podstawie obowiązującej umowy wolny handel dotyczy m.in. produktów przemysłowych i pewnej części rolno-spożywczych. Zgodnie z nowym porozumieniem wzajemne cła mają być zniesione dla blisko 99% linii taryfowych – w tym leków i sprzętu transportowego. Meksyk zobowiązał się do zniesienia restrykcji dla 95% rodzajów produktów rolnych, które nie podlegały dotąd liberalizacji. Strony wynegocjowały też m.in. uproszczenie procedur i reguł pochodzenia, zniesienie barier pozataryfowych (m.in. na unijną żywność) i ograniczeń w handlu surowcami. Umowa przewiduje też wzajemne otwarcie rynków zamówień publicznych – w Meksyku także na poziomie stanowym. Poszerzony dostęp ma dotyczyć sektora usługowego, w tym transportu,

telekomunikacji, usług pocztowych i cyfrowego handlu. Umowa przewiduje wzmocnione mechanizmy ochronne dla inwestorów. Zwiększona ma być lista chronionych regionalnych produktów. UE i Meksyk uzgodniły też uproszczenie procedur dla małych i średnich przedsiębiorstw. Dokument zawiera klauzulę rewizyjną dla niektórych towarów. Do wejścia w życie ITA potrzebna jest ratyfikacja w Meksyku i zgoda zwykłej większości w Parlamencie Europejskim. MGA wymaga dodatkowo ratyfikacji przez każde państwo członkowskie UE, zgodnie z krajowymi przepisami.

W jaki sposób Polska może skorzystać na ożywieniu partnerstwa UE–Meksyk?

Meksyk jest od wielu lat głównym rynkiem eksportowym Polski w Ameryce Łacińskiej, a w niektórych latach był także pierwszym partnerem handlowym w regionie. Nowa umowa globalna poszerza możliwości dalszego zaangażowania polskiego biznesu w Meksyku, m.in. dzięki zniesieniu barier pozataryfowych i wzmocnieniu ochrony inwestorów. Zniesienie meksykańskich ograniczeń w imporcie rolno-spożywczym może być zachętą dla polskich producentów z tego sektora, a w imporcie części samochodowych – może sprzyjać polskim firmom branży motoryzacyjnej, które już są obecne inwestycyjnie w Meksyku. Liberalizacja handlu usługowego otwiera np. możliwości dla firm z sektora handlu cyfrowego. Odnowienie strategicznego partnerstwa UE i Meksyku umożliwi częstsze kontakty polsko-meksykańskie na wysokim szczeblu. Może być także impulsem do starań o urzeczywistnienie deklaracji prezydentów Meksyku i Polski z 2017 r. o dążeniu do strategicznego partnerstwa obu państw.